

รายการวิจัย เรื่อง

การเสริมสร้างศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

(Potential Enhancement of Research Unit in Bio-psychosocial and Behavioral Science)

จัดทำโดย

รศ.ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ผศ.นพ.ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล	คณะแพทยศาสตร์
ผศ.ดร.วิชุดา กิจธรรรม	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
ผศ.ดร.อัจจรา ประเสริฐสิน	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
ผศ.ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล	คณะมนุษยศาสตร์
ผศ.ดร. อรัญ วานิชกร	คณะศิลปกรรม
ผศ.ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
อ.ดร.สุภารัตน์ ตันติวิวัฒน์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
อ.ดร.เจนนิเฟอร์ ชวโนวานิช	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
อ.ดร.พิชชาดา สุทธิแป้น	นักวิจัยอิสระ

รายงานนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ประจำปี 2559

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2560

คำนำ

ตามที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้สนับสนุนให้ นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ฯ ร่วมกันจัดตั้ง หน่วยวิจัยด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ดังนั้น ในการเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยวิจัยนี้ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ และนำผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางชีวจิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง มาใช้ประกอบการพัฒนาศักยภาพของหน่วยวิจัยด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ในครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะใช้เป็นประโยชน์สำหรับทีมวิจัยของหน่วยฯ และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะนักวิจัยสาขาทางด้านสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาด้านการวิจัยของตนเองและพัฒนาทีมวิจัยให้เทียบเท่าระดับชาติและนานาชาติต่อไป

ทีมนักวิจัย หน่วยวิจัยด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ผลลัพธ์ที่ได้	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	4
สถานการณ์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย	4
หน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์	6
การพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย	6
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	7
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย	9
นิยามเชิงปฏิบัติการ	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
รูปแบบของการวิจัยแบบการศึกษาเฉพาะกรณี	16
รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	16
วิธีการดำเนินงาน	17
ระยะเวลา	18
ผลที่ได้รับ	18

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
ตอนที่ 1 การศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้าน ชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอกุณภายนอกและ การเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ	19
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้าง เชิงเส้นปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและ พฤติกรรมและ การเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์	21
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพ ข้อเสนอโครงการวิจัยในหน่วยงาน	25
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	26
สรุปผลการวิจัย	26
อภิปรายผล	27
ข้อเสนอแนะ	27
เอกสารอ้างอิง	29
ภาคผนวก แบบสอบถาม	31

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวนทั้งสิ้น 276 คน)	21
ตารางที่ 4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย (sup) เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย (att) คุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย (cha) สภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวจิตสังคม (pro) และการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ (pub)	23
ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานแสดงอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวจิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวจิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง	24

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพประกอบที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยของตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย (sup) เจตคติที่ดีต่อ การทำงานวิจัย (att) คุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย (cha) สภาพปัญหาการพัฒนา หัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคม (pro) และการเผยแพร่ผลงานวิจัยทาง ชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์	23
ภาพประกอบที่ 4.2 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อ สภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและ การเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง	24

การเสริมสร้างศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

(Potential Enhancement of Research Unit in Bio-psychosocial and Behavioral Science)

คณะวิจัย

อังคินันท์ อินทรกำแหง
ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล
วิชุดา กิจธรรรม
สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล
อรัญ วาณิชกร
ศรัณย์ พิมพ์ทอง
อัจฉรา ประเสริฐสิน
สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์
เจนนิเฟอร์ ชวโนวานิช
พิชชาดา สุทธิแป้น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นักวิจัยที่เลี้ยง 60 คน โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามปัจจัยการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุเงื่อนไขในการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ได้แก่ คุณลักษณะนักวิจัย การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด การให้ทุน และเทคโนโลยี 2) โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องของกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2/df = 1.046$, $GFI = .997$, $AGFI = .975$, $RMSEA = .014$, $CFI = 1.000$) และ 3) ปัจจัยทางชีวจิตสังคม เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย และคุณลักษณะที่เลี้ยงร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยร้อยละ 82.9 และ 24.8 ตามลำดับ

คำสำคัญ การพัฒนาหัวข้อวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัย ปัจจัยทางชีวจิตสังคม เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย
คุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง

Potential Enhancement of Research Unit in Bio-psychosocial and Behavioral Science

Ungsinun Intarakamhang
Chatchai Ekpanyaskul
Wichuda Kijtorntam
Sittipong Wattananonsakul
Aran Wanichakorn
Saran Pimthong
Ujsara Prasertsin
Sudarat Tuntivivat
Jennifer Chavanovanich
Pitchada Sutipan

Abstract

The objective were 1) to study the condition of research proposal writing and research dissemination, 2) to investigate the congruency of the causal relationship model among bio-psychosocial factors, attitude toward doing research, qualification of the mentor with the research proposal writing and research dissemination. This study employed the mixed research method comprising qualitative and quantitative research methodologies. The research sample for the quantitative study consisted of 60 mentors. Data for qualitative study were collected via the use of interviews and analyzed using the content analysis. The quantitative study consisted of 250 University instructors. The employed data collecting instruments were the self-administered questionnaires. Research data were analyzed using the path analysis with the LISREL program. Research finding were as follows:

1. The condition of research proposal writing and research dissemination is researcher characteristics, supporting agency, funding and technology.
2. The model fitted with the empirical data ($\chi^2/df=1.046$, GFI = .997, AGFI = .975, RMSEA = .014, CFI = 1.000). Consequently, three causal variables could demonstrate the variance of the research proposal writing and research dissemination at 82.9 and 24.8 percent respectively.

Keywords Research proposal writing, Research dissemination, Bio-Psycho-Social Factors, attitude toward doing research, qualification of the Mentor

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จากผลการจัดลำดับมหาวิทยาลัยไทยตาม Webometrics Ranking of World University ในเดือนมกราคม 2560 พบว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ลำดับ 13 ของมหาวิทยาลัยไทยทั้งหมด แต่เมื่อเทียบกับผลการจัดลำดับในปี 2558 ที่ผ่านมามีอยู่ลำดับที่ 6 และจากผลการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและอภิธาน ของ อังคินันท์ อินทรกำแหงและคณะ (2557: 19-34) ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ผลิตในปี พ.ศ. 2551-2554 จำนวน 749 เรื่อง พบว่า 1) เป็นงานวิจัยในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ร้อยละ 44.1 โดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีผู้วิจัยทำคนเดียว คือมีจำนวนผู้ร่วมวิจัยเฉลี่ย 1.87 คน/เรื่อง มีจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกเฉลี่ย 51.77 หน้า ศึกษาจำนวนตัวแปรน้อยมาก โดยเฉลี่ยเพียง 1.22 ตัว และการออกแบบงานวิจัยไม่มีความซับซ้อนเป็นงานวิจัยขนาดเล็ก 2) ผลประเมินคุณภาพด้านความตรงภายในภายนอกของงานวิจัย ส่วนใหญ่ พบว่า 2.1) ไม่ระบุวิธีการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.5 และสุ่มโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็นตามการเลือกแบบเจาะจง ร้อยละ 21.7 2.2) ไม่ระบุวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยร้อยละ 40.9 2.3) ใช้สถิติเชิงพรรณนาร้อยละ 56.7 และ การทดสอบค่าทีร้อยละ 21.4 2.4) การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในวงแคบในระดับพัฒนางานตนเองเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 57.1

ประกอบกับผลการดำเนินงานของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติในช่วงปี พ.ศ.2556 – 2558 ซึ่งมีบทบาทในการพิจารณาข้อเสนอโครงการของนักวิจัยที่ส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนงบประมาณแผ่นดิน ผลการพิจารณาพบปัญหาว่าการเขียนข้อเสนอโครงการและมักจะไม่ได้รับทุนสนับสนุนด้วยเหตุผลที่ว่า มีการคลาดเคลื่อนในประเด็นการวิจัยที่ไม่พ้องกับความรู้ใหม่ มีความซ้ำซ้อนกับงานวิจัยในอดีต มีการทบทวนวรรณกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ขาดการเขียนเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ ส่วนการอ้างอิงแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยมีความไม่ถูกต้อง ประสบการณ์ความรู้พื้นฐานในอดีตของผู้วิจัยหรือในทีมวิจัยไม่ตรงกับประเด็นวิจัยที่ศึกษา การเขียนกรอบแนวคิดไม่ถูกต้อง เช่น เขียนเป็นลักษณะขั้นตอนวิจัยและมีการใช้สัญลักษณ์แทนความหมายในกรอบแนวคิดไม่ตรงตามหลักสากล เป็นต้น มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง ทบทวนวรรณกรรมไม่เพียงพอ การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยยาวเกินไป อ้างงานวิชาการที่เก่าเกินไป จนไม่เห็นประเด็นปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยไม่ตรงหรือไม่ตอบสนองการแก้ปัญหาหลักและปัญหารองของการวิจัย การออกแบบงานวิจัยไม่เข้มข้น ใช้สถิติไม่เหมาะสม ตั้งงบประมาณไม่ตรงกับกิจกรรมมีความซ้ำซ้อน บางรายการไม่จำเป็นต้องเบิก ขาดรายละเอียดค่าใช้จ่าย เป็นต้น และจากผลการดำเนินงานของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2559 ได้ทำการ

ประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยของหน่วยงานที่เสนอผ่านระบบ NRPM ยังพบว่า มีปัญหาด้านการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยคือ ประเด็นปัญหาการวิจัยไม่ชัด ขาดการเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ที่มีอยู่ วัตถุประสงค์การวิจัยไม่ชัดเจนไม่ครบถ้วนมักนำประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมาเป็นวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัยไม่ครอบคลุม ทบทวนวรรณกรรมไม่หนักแน่นไม่ชัดเจนไม่เพียงพอที่จะมาเป็นกรอบการวิจัย แนวคิดไม่ถูกต้อง การกำหนดตัวอย่างไม่น่าเชื่อถือ ตัวแปรการศึกษา เครื่องมือและสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลไม่เหมาะสมไม่ตอบโจทย์การวิจัยไม่มีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ วิธีดำเนินการวิจัยไม่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ไม่ตอบวัตถุประสงค์ ไม่ตรงกับผลลัพธ์ที่คาดหวัง การออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสม

จากสภาพปัญหาการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอการสนับสนุนทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยซึ่งมีการแข่งขันสูง จึงมีความจำเป็นที่อาจารย์นักวิจัยจะต้องได้รับการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้น ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพ มีความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้างและคุ้มค่าที่จะได้รับทุน และเมื่องานวิจัยได้รับทุนโดยเฉพาะแหล่งทุนภายนอกที่มีโอกาสได้รับงบประมาณในการทำวิจัยที่สูงขึ้น พอเพียงกับการบริหารโครงการวิจัยให้มีคุณภาพพร้อมที่ผลการวิจัย จะสามารถนำไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติได้ หรือมีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรือเกิดนวัตกรรมที่สามารถนำไปจดสิทธิบัตรได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ สำนักยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เห็นความสำคัญของกระบวนการทำงานวิจัยของอาจารย์นักวิจัยโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ จึงได้มีการดำเนินโครงการหลายโครงการเพื่อแก้ปัญหานี้ เช่น การพัฒนาหัวข้อวิจัย การเขียนบทความตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ สถิติเพื่อการวิจัย เป็นต้น แต่ทั้งนี้ ในแต่ละปีไม่สามารถจัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยตรงให้ได้ครอบคลุมอาจารย์ทุกคนหรือทุกกลุ่มสาขา เพราะความบกพร่องในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติไม่สามารถแก้ไขได้โดยการจัดฝึกอบรมเพียงวิธีเดียว จึงมีแนวคิดใหม่ที่ว่าถ้าสามารถคัดเลือกพี่เลี้ยงที่ดี หรือในที่นี้คือ หัวหน้าศูนย์ความเลิศ ที่มีคุณสมบัติถูกต้องก็จะกำกับดูแลศูนย์ในลักษณะ Mentoring Center จะทำให้การแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยที่จะส่งผ่านเพื่อขอรับทุนได้ผลสมบูรณ์ ได้ข้อเสนอโครงการที่ดีขึ้น ได้บทความวิจัยที่ดี ดังนั้น ในการดำเนินการจัดตั้งหน่วยวิจัย ในครั้งนี้ ถือเป็นแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาด้านคุณภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัยด้วย โครงการเสริมสร้างศักยภาพศูนย์เพื่อความเป็นเลิศทางวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ และแนวทางนี้ยังสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสำนักยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการวิจัย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพราะจะเป็นประโยชน์ ทำให้การดำเนินงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยได้ผลเร็วและดีขึ้น

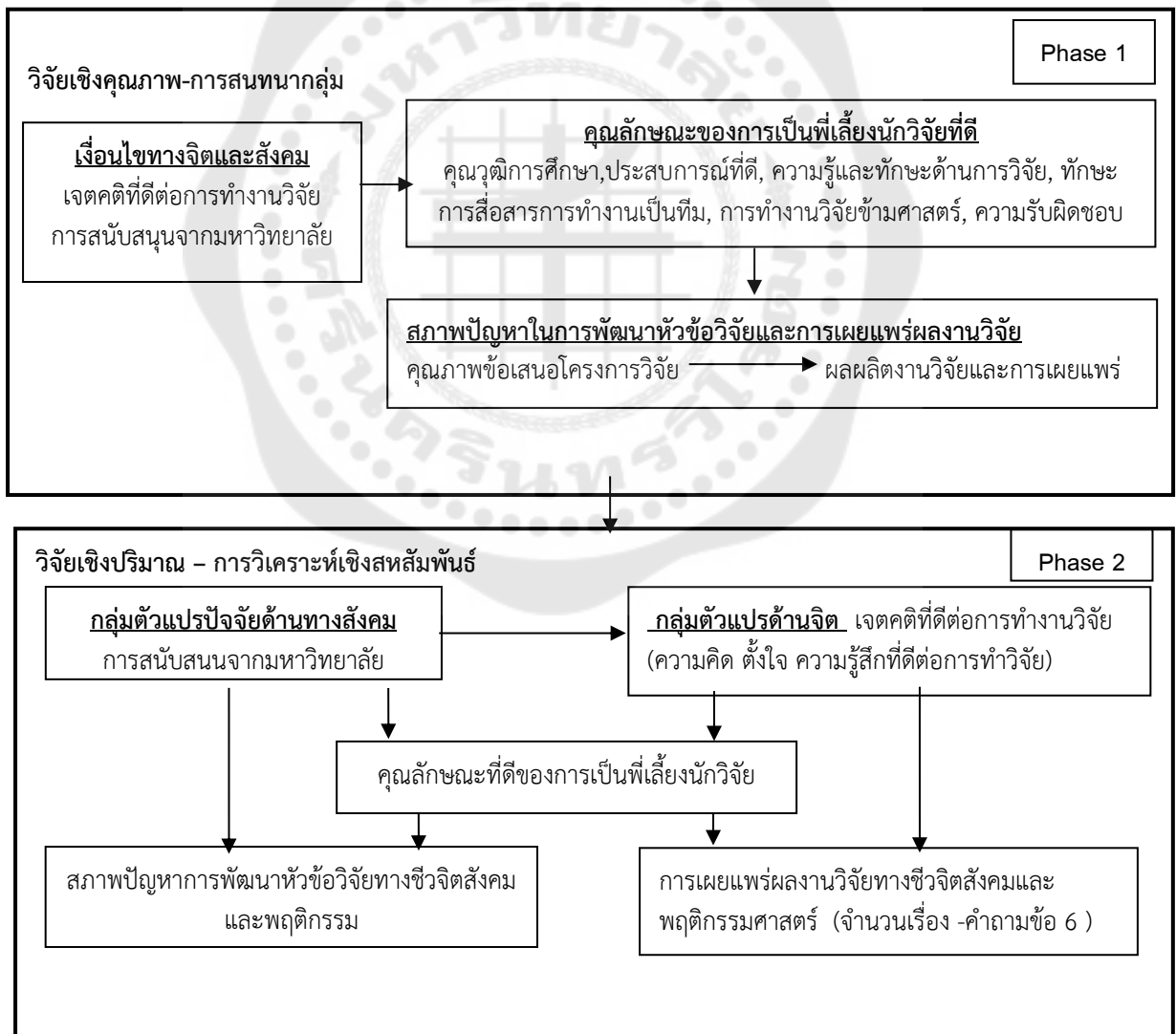
วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรม ในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นที่เลี้ยง

ผลลัพธ์ที่ได้

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยของหน่วยวิจัยทางด้านชีวจิตสังคมและพฤติกรรมที่ได้มาตรฐาน สามารถแข่งขันได้ และสามารถตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติหรือจดสิทธิบัตรได้
2. เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดทำข้อเสนอการวิจัยที่ตอบยุทธศาสตร์ทุกระดับผ่านหน่วยวิจัย
3. เพื่อสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับชีวจิตสังคมและพฤติกรรมการดำรงอยู่อย่างมีสุขภาวะที่ดี
4. เพื่อสร้างชุดเครื่องมือในการประเมินคุณลักษณะทางกาย จิต สังคมที่ดีของคนไทย
5. เพื่อสร้างเทคนิคต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทางจิตและพฤติกรรมที่ดีของคนไทย
6. เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยในวงวิชาการและเผยแพร่เพื่อการใช้ประโยชน์สู่สังคม
7. เพื่อเป็นศูนย์การถ่ายทอดให้นิสิต คณาจารย์ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนเอกสาร (Literature Review) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ทำการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมวิธี คณะวิจัยได้มีการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะวิจัยได้นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สถานการณ์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยไทย

สถาบันอุดมศึกษาเป็นกลไกหลักในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม โดยใช้ความองค์รู้ด้านวิชาการที่มาจากการศึกษา หรือการวิจัยเป็นฐาน เพราะกระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการค้นคว้าและพัฒนาความรู้ในศาสตร์ทุกแขนง ทำให้มนุษย์รู้จักกระบวนการคิด การค้นหาความจริง สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและปัจจัยของคำตอบ ซึ่งเป็นรากเหง้าของความคิดจินตนาการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ที่นำพาวิถีชีวิตก้าวไปสู่ความเจริญทางวิทยาการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความมั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยต่างพัฒนาบทบาททางด้านการวิจัยของตนและวางเป้าหมายที่จะก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยการจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกับการทำวิจัย เพื่อเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะทางด้านการวิจัยให้แก่บุคลากรและนักวิจัย และมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนให้การสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยแก่นักวิชาการ อาจารย์ หรือนักวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ Apple (1973) ที่ได้เสนอว่า การวิจัยนับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การบุกเบิกและแสวงหาความรู้ที่มีคุณค่าต่อสังคม ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการทำวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามความต้องการของประเทศ นอกจากนี้ วิจารย์ พานิช (2540) ได้เสนอว่า การที่จะทำให้การวิจัยในมหาวิทยาลัยมีคุณภาพและเจริญก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่กับองค์กรในมหาวิทยาลัยที่ทำงานวิจัยสามารถสะสมองค์ความรู้ ความสามารถและทำงานวิจัยได้อย่างจริงจัง โดยเชื่อมโยงกับการผลิตบัณฑิตปริญญาเอกได้ ส่วนนักวิจัยใหม่ๆ จะต้องสร้างทีมงานวิจัยกับนักวิจัยที่เก่ง โดยเข้าไปฝึกกับนักวิจัยที่มีประสบการณ์และมีความสามารถ ต้องยึดหลักคุณภาพ ส่วนด้านการวิจัยนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมองการวิจัยในภาพที่ผสมผสานไปกับการสอนและภารกิจอื่นๆ ของสถาบันด้วย สำหรับการวิจัยในอนาคตควรเป็นการวิจัยที่ครอบคลุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ความเป็นอิสระของสถาบัน ความร่วมมือกับท้องถิ่น และชุมชนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตลอดจนการเพิ่มพูนคุณภาพของ

บัณฑิตในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นการวิจัยจึงนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังที่ จรัส สุวรรณเวลา (2545) ได้เสนอบทบาทของการวิจัยในประเทศไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1) การวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่เป็นการสร้างความรู้ใหม่ที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาประเทศ ความรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหาและในการพัฒนาในหลายแง่มุมการรู้สาเหตุของปัญหาและลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละด้าน การรู้ทางเลือกต่างๆ ในการแก้ปัญหา ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก การปฏิบัติในการแก้ปัญหาให้เป็นผลการแก้ปัญหาในขั้นตอนการปฏิบัติ การประเมินผลการปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการในการแก้ปัญหา

2) การวิจัยเพื่อจัดการความรู้ ปัจจุบันความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความรู้ยังมีลักษณะคล้ายมีชีวิต คือ เกิดขึ้นใหม่ ใช้งานได้ และดับได้ ความรู้บางอย่างที่ใช้ได้อยู่ในช่วงเวลาหนึ่งจะกลายเป็นสิ่งที่ไม่จริง ไม่ใช่ความรู้และใช้ไม่ได้ในเวลาต่อไป ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการย่อยความรู้และปรับให้อยู่ในรูปที่ใช้ได้ง่ายและกระบวนการย่อยความรู้ต้องอาศัยกระบวนการวิจัยทั้งการวิจัยเอกสารหรือวิจัยข้อมูล

3) การวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างสมรรถนะในการใช้ความรู้ การสอนทั้งในระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ไม่ใช่วิธีหลักที่ผู้เรียนเพียงฟัง จด และท่องจำ แต่ต้องสร้างความเข้าใจและรู้เท่าทันความรู้ การเรียนด้วยตนเองที่อาศัยการสืบสอบและค้นคว้านอกตำราเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการค้นหา ตีค่าและเลือกเชื่อการศึกษาด้วยการวิจัยเป็นฐานจะช่วยให้ได้บุคคลที่มีวิจรรณญาณ สามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถสร้างนวัตกรรมได้เมื่อไปปฏิบัติงานใดๆ ก็สามารถติดตามและใช้ความรู้ที่ทันสมัยได้

4) การวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างพลัง ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ หากเรียนรู้และใช้กระบวนการวิจัยก็จะสามารถประเมินงานของตนเอง มีความคิดริเริ่มและนวัตกรรมในการปรับปรุงงานของตนเอง เป็นพลังในการทำให้สามารถปฏิบัติงานของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

5) การวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับบุคคล หากประเทศไทยมีระบบการศึกษาที่ดีใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างทรัพยากรบุคคลให้เป็นผู้มีปัญญาและความสามารถตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม เมืองค์กรที่เรียนรู้ มีการวิจัยและพัฒนา สร้างผลผลิตที่มีความใหม่ มีคุณภาพดีขึ้นกว่าผลผลิตเดิมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสามารถใช้และสร้างเทคโนโลยีขั้นสูง และใช้ภูมิปัญญาไทยได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ในการผลักดันการวิจัยให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศและทำหน้าที่พัฒนากำลังคนรุ่นใหม่ให้สนองความต้องการของประเทศ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการสร้างอนาคตของประเทศไทย

หน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

ความหมายของหน่วยวิจัย

หน่วยวิจัย (Research Unit) หมายถึง กลุ่มงานวิจัยทางวิชาการที่มีอาจารย์หรือนักวิจัยที่มีความชำนาญในการทำวิจัยหรือมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการร่วมกันดำเนินงาน โดยมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์ และอาจารย์ หรือนักวิจัยเป็นสมาชิกในศูนย์ โดยไม่นับรวมถึงนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และมีผลงานวิจัย ตำรา บทความวิชาการ นวัตกรรมในสาขาของหน่วยวิจัยนั้นอย่างน้อย 1 เรื่อง/ปี ผลงานวิชาการสาขาที่เป็น Excellent ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ในแหล่งที่ได้รับการยอมรับอย่างน้อย 1 เรื่อง/ปี 3) มีการนำผลงานวิชาการสาขาที่เป็น Excellent ไปใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ อย่างน้อย 1 เรื่อง/ปี และ 4) มีการนำผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่สำคัญไปเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นที่ดำเนินการด้านเดียวกัน (Bebchmarking) เพื่อแสดงถึงแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็น Best Practice แนวทางในการพัฒนาหน่วยวิจัยประกอบด้วยยุทธศาสตร์การวิจัย การพัฒนาโจทย์วิจัย การพัฒนานักวิจัยและคุณภาพการวิจัย การบริหารการวิจัย การแสวงหาแหล่งทุนและเครือข่ายการวิจัย และการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย

การพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

การพัฒนาหัวข้อวิจัย

การวิจัยเป็นกระบวนการของการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ และเป็นขั้นตอนของการหาข้อเท็จจริง โดยอาศัยวิธีการทางวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีระบบระเบียบและนำเอาแนวคิดเดิมที่มีอยู่ผสมผสานกับผลของการวิเคราะห์ สรุปผลออกมาให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง และในการกำหนดปัญหาหรือการเลือกหัวข้อสำหรับการทำวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบนั้นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นมาก ในการเลือกหัวข้อเพื่อทำการวิจัยนั้น นักวิจัยจะต้องทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองเสียก่อนว่า มีความสนใจในปัญหาหรือหัวข้ออะไร การทราบความต้องการที่แท้จริงของตนเองในปัญหาหรือหัวข้อที่จะทำการศึกษานั้นจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยทำให้นักวิจัยมองเห็นทิศทางและเป้าหมายของงานวิจัยนั้นได้

นอกจากนั้นปัญหาหรือหัวข้อการวิจัยนั้นควรจะเป็นเรื่องที่อยู่ในสาขาของตนเองจะต้องเป็นเรื่องที่นักวิจัยมีความรอบรู้อย่างลึกซึ้ง หากนักวิจัยมีความรู้ในหัวข้อนั้นน้อยหรือไม่รู้จริงก็อาจจะมีผลเสียต่อการทำการวิจัย อาจจะทำให้การวิจัยนั้นหยุดชะงักเสียกลางคันก็เป็นได้ ในการกำหนดหัวข้อนั้น อย่ากำหนดหัวข้อที่ยากและเป็นความพ้อฝืนมากเกินไปนั้น บางครั้งจะเกินขีดความสามารถของนักวิจัยและทำให้งานวิจัยนั้นไม่บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ อย่างไรก็ตามในการกำหนดหัวข้อนั้น นักวิจัยควรจะทำการศึกษาค้นคว้าอย่างคร่าวๆ ก่อนว่า ปัญหาหรือหัวข้อที่จะทำการศึกษานั้นมีข้อมูลเพียงพอที่ใช้ในการวิเคราะห์หรือไม่ ถ้าวิเคราะห์จะเลือกใช้ระเบียบวิธีการทางสถิติอย่างไร การวางแผนการวิจัยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากการวางแผนที่ไม่รัดกุม ทำให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้อาจจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่าหรือไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ทำให้เกิดการสูญเปล่า นอกจากนั้นหัวข้อ

หรือปัญหาที่เลือกมาทำการศึกษานั้น ควรจะเป็นหัวข้อที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์เป็นที่สนใจตามสมัยนิยม และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัย พบว่า 1) การสนับสนุนจากสถาบันส่งผลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย ดังเช่น การศึกษาของ นาฏอนงค์ สุวรรณจิตต์ (2548) ได้เสนอว่า การสนับสนุนจากสถาบันในการวิจัย เช่น ผู้บริหารสร้างระบบ และกลไกการบริหารจัดการในงานด้านๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศในการทำวิจัยให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ส่งผลให้อาจารย์สามารถพัฒนาหัวข้อวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ ภาณุวัฒน์ พรหมสังคหะ และคณะ (2558) พบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานส่งผลต่อการพัฒนางานวิจัยในหน่วยงานบริการสุขภาพปฐมภูมิ โดยผ่านคณะ นักวิจัยที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรในหน่วยงาน 2) คุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงส่งผลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย เนื่องจากนักวิจัยที่เลี้ยงเป็นนักวิจัยที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถเฉพาะทางสูง มีภาระหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและระเบียบวิธีวิจัยแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ เช่น การศึกษาของ วราณี สัมฤทธิ์ และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษากการพัฒนาศักยภาพในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 315 คน อาจารย์ที่เลี้ยงจำนวน 10 คน พบว่า อาจารย์ผู้รับการดูแลภายใต้ระบบที่เลี้ยงที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยอยู่ในระดับดีมากเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเทียบก่อนการทดลอง และสอดคล้องกับ บัวดำ แสงคำคุณุลาวัณษ์ และคณะ (2557) ที่พบว่า ภายหลังจากฝึกอบรมและพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ ส.ป.ป. ลาว โดยการจัดให้มีระบบที่เลี้ยงให้แก่ักวิจัยรุ่นใหม่ จำนวน 27 คน พบว่า ความสามารถในการเขียนเค้าโครงฉบับร่างของผู้เข้าอบรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในขณะที่ มาเรียม เพราะสุนทร และอารีย์วรรณ อ่วมตานี (2551) พบว่า คุณสมบัติของพยาบาลที่เลี้ยงในการเป็นผู้แนะนำ ให้คำปรึกษาจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน ในขณะที่ ธาณี กล่อมใจและคณะ (2542) พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการปฏิบัติเชิงวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทครูที่เลี้ยงของพยาบาลประจำการ ดังนั้น การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย เจตคติที่ดีต่อการวิจัย และคุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัย

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

การเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการทำวิจัย โดยทั่วไปการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่นิยม ได้แก่ การเขียนรายงานการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยทั้งประเภทปากเปล่าหรือโปสเตอร์ เพื่อนำผลการค้นพบไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติหรือเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักวิจัยอื่นๆ ใน การเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป การเตรียมและนำเสนอผลงานควรมีเนื้อหาสาระสำคัญ ประกอบด้วย

ชื่อเรื่อง รายละเอียดผู้เขียน บทคัดย่อ บทนำ วิธีการ ผลการวิจัย อภิปรายผล บทสรุป กิตติกรรมประกาศ เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก โดยเนื้อหาควรมีความกะทัดรัด ความชัดเจน ความซื่อสัตย์ ความสมบูรณ์ และความแม่นยำ การนำเสนอด้วยปากเปล่าหรือโปสเตอร์ ควรมีเทคนิคที่น่าสนใจ เพื่อดึงดูดให้สนใจ ติดตามตลอดการนำเสนอ

การทำงานวิจัยจะยังไม่สมบูรณ์จนกว่าผลของการวิจัยจะได้รับการเผยแพร่ในรูปรายงาน แม้จะมีความแตกต่างระหว่างความยาวของรายงาน วัตถุประสงค์ และผู้อ่านรายงาน แต่หัวข้อในการเขียนรายงานก็จะคล้ายคลึงกัน โดยทั่วไปประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ วิธีการ ผลการวิจัย และอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัย และบทสรุป เกณฑ์คุณภาพของวารสารสามารถแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ วารสารวิชาการระดับนานาชาติและวารสารวิชาการระดับชาติ (คณะอนุกรรมการกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551)

วารสารวิชาการระดับชาติ หมายถึง วารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre: TCI)

วารสารวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง วารสารวิชาการที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ ฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) หรือฐานข้อมูล ISI Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือ วารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของ สกว. และ สกอ.

หลักเกณฑ์คุณภาพวารสารวิชาการ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2552 เพื่อให้วารสารวิชาการของสถาบันการศึกษาในประเทศไทย ได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางในการเผยแพร่งานวิชาการของประชาคมอุดมศึกษา ให้มีมาตรฐานเคียงกับระดับนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงกำหนดเกณฑ์คุณภาพวารสารวิชาการที่สมควรได้รับการสนับสนุนไว้ ดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

1. กองบรรณาธิการของวารสารวิชาการในประเทศ ต้องมีศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอกจากภายนอกสถาบันที่จัดพิมพ์วารสารนั้น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานโดดเด่นอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ
2. ผู้ประเมินบทความต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ทำงานวิจัย และมีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
3. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ต้องมีบทความที่ผู้เขียนมาจากสถาบันอื่น ที่มีใช้สถาบันที่จัดทำวารสารนั้น ไม่น้อยกว่า 10% ของจำนวนบทความทั้งหมด ในอนาคต ควรมีการเพิ่มจำนวนบทความประเภทดังกล่าว ให้ถึง 25% ของบทความทั้งหมดเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพวิชาการของประเทศ
4. บทความที่เขียนโดยนักวิชาการในสถาบันที่จัดทำวารสารนั้น ต้องมีผู้ประเมินจากสถาบันภายนอกไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ประเมินทั้งหมด

5. กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพวารสารทุกๆ 2 ปี ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 6. บทความแต่ละบทความ ต้องมีบทคัดย่อภาษาอังกฤษในกรณีที่ตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยด้วย
 7. วารสารต้องออกตรงตามเวลาอย่างต่อเนื่อง
 8. วารสารต้องมีบทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)
 9. วารสารควรต้องมีการตีพิมพ์ บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นครั้งคราว
- นอกจากนั้นการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่พบบ่อยอีก 2 วิธี คือ การนำเสนอด้วยวาจา ซึ่งต้องมีการวางแผนและเตรียมการ โดยละเอียด เนื่องจากใช้เวลาน้อย คือ ประมาณ 10-15 นาที ที่จะสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ และการชกถาม ส่วนการนำเสนอโปสเตอร์ แม้จะไม่มีกำหนดเวลาในการชม แต่ก็ควรนำเสนอด้วยเทคนิคที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า

- 1) เจตคติต่อการวิจัยส่งผลต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเจตคติที่ดีต่อการวิจัยทำให้อาจารย์เกิดกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลิตผลงานทางวิชาการจนถึงขั้นตีพิมพ์เผยแพร่ ดังเช่นการศึกษาของ จตุรงค์ เหมรา (2560) ที่พบว่า เจตคติต่อการวิจัยมีอิทธิพลทางตรงต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัยเท่ากับ 0.41 อย่างมีระดับสำคัญทางสถิติ .05 ในขณะที่ อภิญญา หิรัญวงษ์ (2547) พบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงาน ได้แก่ ทุนวิจัย แหล่งเอกสารวัสดุอุปกรณ์ การร่วมมือระหว่างนักวิจัยมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลิตภาพการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านปัจจัยเจตคติต่อการวิจัย
- 2) คุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงส่งผลต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย ดังเช่นการศึกษาของ พอล และคณะ (Paul, et al., 2002) ที่ศึกษาบทบาทของระบบพี่เลี้ยงในการผลิตผลงานและเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์กิจกรรมบำบัด ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์อาวุโสในสหรัฐอเมริกา จำนวน 350 คน ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ได้รับการดูแลภายใต้ระบบพี่เลี้ยงมีปริมาณงานวิจัยที่ถูกเผยแพร่มากกว่าอาจารย์ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับชโรชินี ชัยมินทร์ (2551) พบว่าปัจจัยที่ทำให้อาจารย์ไม่ส่งผลงานไปตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ เนื่องจากไม่มีทักษะในการเขียนผลงานวิจัยภาษาต่างประเทศ และขาดที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการเขียนผลงานวิชาการภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับภาคภูมิ ทะนุดี (2557) พบว่าปัญหาในการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และในอดีตยังพบปัญหาเพื่อนร่วมงานไม่มีความกระตือรือร้นในการผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่มากนัก ดังนั้น การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย เจตคติต่อการวิจัย และคุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

1) การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย

คำว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การสื่อสารอย่างหนึ่งที่คุณจะได้รับข้อมูลที่ทำให้รู้ว่าตนเองมีบุคคลอื่นคอยให้ความรัก ความเอาใจใส่ เห็นคุณค่า และยังรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความผูกพันซึ่งกันและกัน (Cobb, 1976) จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การสนับสนุนทางสังคมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ชนิด (Thoits, 1982) ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) เป็นการช่วยให้บุคคลรู้สึกว่าตนเองได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม 2) การได้รับการสนับสนุนด้านข่าวสาร เป็นการที่บุคคลได้รับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งได้รับคำแนะนำและข้อมูลย้อนกลับ 3) การได้รับการสนับสนุนทางทรัพยากร เป็นการได้รับความช่วยเหลือด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของ เงินทอง ทำให้บุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือนั้นสามารถดำรงบทบาทหรือหน้าที่รับผิดชอบได้ตามปกติ

นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาถึงการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัยส่งผลต่อการทำวิจัย ดังเช่น การศึกษาของทิพวรรณ บุญย์เพิ่ม (2548) พบว่า ปัญหาอุปสรรคของนักวิจัยไทย คือ งบประมาณ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งค้นคว้ามีน้อย เมื่อเทียบแนวโน้มการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทยและญี่ปุ่น นอกจากนี้ในการศึกษาของนางอุบล สุวรรณจิตต์ (2548) เรื่องปัญหาอุปสรรคการทำวิจัยของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการสนับสนุนด้านการเงิน ลดขั้นตอนต่างๆ ทางระเบียบราชการ จัดหาอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพให้มีแหล่งวิชาการเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า จัดห้องทำงานที่เอื้อต่อการทำวิจัย ปรับปรุงระบบการสืบค้นข้อมูล รวมถึงลดภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน ดังนั้นในการส่งเสริมให้เกิดการวิจัยในหน่วยงานนั้นจำเป็นต้องมีการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยให้มากที่สุด เช่น โครงสร้างของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์ข้อมูลที่ดี พร้อมทั้งจะนำมาใช้งาน การมีเอกสารที่เกี่ยวข้องเพียงพอต่อการทำวิจัย มีอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกถึงการมีทุนให้อย่างเพียงพอ รวมถึงการมีช่องทางเครือข่ายสำหรับเผยแพร่และติดต่อ

2) เจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย

คำว่า เจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า Attitude มาจากคำว่า Aptus ในภาษาละติน โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติศัพท์ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 321) นักจิตวิทยาสังคมได้สรุปองค์ประกอบของเจตคติไว้แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ (McGuire, 1969) โดยแต่ละองค์ประกอบมีความหมาย ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านความรู้เชิงประมาณค่า (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่าดี มีประโยชน์หรือไม่ดีมาน้อยเพียงใด

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลนั้นจะชอบและพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษบุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น

3) องค์ประกอบด้านความพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมในสิ่งที่เขาชอบหรือพอใจ และพร้อมที่จะทำลาย หรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบหรือไม่พอใจ เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นภายหลัง เมื่อบุคคลมีความรู้เชิง ประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว โดยความพร้อมกระทำจะปรากฏออกมาเป็น พฤติกรรมหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลและสถานการณ์

เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่ การศึกษาเจตคตินั้นสามารถกระทำการวัดได้โดยการสร้างแบบวัดเจตคติเพื่อถามความรู้สึกต่อสิ่งเร้าในรูป ของความชอบหรือไม่ชอบ แบบวัดเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3-4 วิธี (สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ, 2541) ได้แก่

1. วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นวิธีที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เริ่ม ด้วยการรวบรวมหรือเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ต้องการศึกษาให้ความหมายสิ่งที่ต้องการจะ วัดให้แน่นอน ชัดเจน และครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการวัดทั้งหมด และข้อความที่สร้างขึ้นต้อง ประกอบไปด้วยข้อความที่สนับสนุนและต่อต้านในเรื่องที่ต้องการจะวัด กล่าวคือ มีข้อความที่เป็นบวกและ ลบคละกันไปและนำข้อความที่รวบรวมได้ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะทำการศึกษา โดยกำหนด คำตอบของแต่ละข้อความให้เลือกตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง การให้คะแนนจะขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นข้อความที่เป็นด้านบวกหรือด้านลบ คะแนน ของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดเจตคติ คือ ผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติ ซึ่งลิเคิร์ตถือว่าผู้ที่มี เจตคติที่ดีต่อสิ่งใดย่อมมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นมาก และในทำนองเดียวกันผู้ ที่มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใดนั้นโอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็มีน้อยและโอกาสที่จะตอบเห็น ด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นจะมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตคติของผู้ตอบใน แบบวัดเจตคติของแต่ละคน

2. วิธีเทอร์สโตน สเกล (Thurstone Scale) เน้นปัญหาด้านการมีช่วงเท่ากันมากกว่าการ วัดแบบอื่น ซึ่งในทางปฏิบัติ หมายถึง วิธีการให้น้ำหนักหรือคะแนนแต่ละข้อความที่ประกอบขึ้นมาเป็น สากล ข้อความแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักในแต่ละช่วงเท่ากัน โดยคุณลักษณะใดๆ ในความรู้สึกของคนเรานั้นจะมีตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด โดยจะแบ่งช่วงความรู้สึกออกเป็น 11 เท่าๆกัน ความคิดเห็นแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักค่าเจตคติต่างกันไปจะอยู่ในช่วงไหนนั้นก็แล้วแต่ข้อความคิดเห็นนั้น

3. วิธีกัทแมน สเกล (Guttman Scale) จากข้อบกพร่องเทอร์สโตนสเกลและลิเคิร์ตสเกลในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของคะแนนและความเป็นมิติเดียวกันตลอดจนความสามารถในการนำ คะแนนมาสร้างเป็นสเกลใช้กับข้อบกพร่องที่กัทแมนให้ความสนใจและคิดหาวิธีสร้างสเกลที่มีคุณสมบัติเด่น

4. วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Differential) เป็นการศึกษาถึง ความหมายของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงาน เป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษา โดยการให้ประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการวัด อาจจะเป็น สถานการณ์ บุคคล เหตุการณ์ การประมาณค่านั้นใช้คำศัพท์ ซึ่งตรงกันข้ามและมีลำดับของความมากน้อยจาก

ด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งรวมทั้งหมด 7 อันดับ ในการที่จะให้ผู้ตอบประเมินค่ามากหรือน้อยนี้ทำให้เชื่อว่าแบบวัดนี้สามารถใช้วัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ได้ และสามารถเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่างๆ ได้

นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยส่งผลต่อการทำวิจัย ดังเช่น การศึกษาของ ดวงดาว พันธิตพงษ์ (2542) ที่ทำการศึกษารื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับสูงและเชื่อว่าการทำวิจัยนั้นจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและขณะเดียวกันก็ช่วยให้อาจารย์ได้รับประสบการณ์มากขึ้น ด้วย นอกจากนั้นในการศึกษาของ อัจฉนา สุวรรณรัตน์ (2543) ที่ทำการศึกษารื่อง ความต้องการในการพัฒนาการวิจัยและเจตคติของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า อาจารย์มีความต้องการในการพัฒนาการวิจัยด้านความรู้ ทักษะการวิจัยและเจตคติทุกด้านในระดับมาก อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับที่ต่างกัน วิชาที่สอน และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาที่แตกต่างกัน ส่วนการศึกษาของพงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์ (2545) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยและผลงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยและผลงานวิจัยของอาจารย์แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยของอาจารย์และการพัฒนาในระดับสถาบันเพื่อให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ และการศึกษาของอังคณา นุตยกุลและชนิษฐา ปาลโมกษ์ (2554) พบว่า เจตคติต่อการวิจัยมีความสัมพันธ์กับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นิยามเชิงปฏิบัติการ

คุณลักษณะที่ดีของการเป็นที่เลื่องนักวิจัย หมายถึง ผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาที่เกี่ยวข้องกับชีวจิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ และมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้ที่ได้รับรางวัล หรือได้รับการยกย่องด้านการวิจัยระดับสถาบันระดับชาติ หรือนานาชาติ มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทำวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยอย่างต่อเนื่องมากกว่า 5 ปี และการทำงานแบบร่วมมือหรือทำงานเป็นที่มาได้

การวัดคุณลักษณะที่ดีของการเป็นที่เลื่องนักวิจัย โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 16 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับจากน้อยที่สุดให้ 1 คะแนนจนถึงมากที่สุดให้ 5 คะแนน ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวก สำหรับข้อคำถามเชิงลบให้คะแนนลักษณะตรงข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงเป็นผู้ที่รับรู้คุณลักษณะที่ดีของการเป็นที่เลื่องนักวิจัยมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

สภาพปัญหาในการพัฒนาหัวข้อวิจัย หมายถึง ประเด็นการวิจัยที่ไม่พบบอกความรู้ใหม่ ไม่ตรงกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ประสบการณ์ความรู้พื้นฐานในอดีตของผู้วิจัยหรือในทีมวิจัยไม่ตรงกับประเด็นวิจัยที่ศึกษา การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยยาวเกินไปจนไม่เห็นช่องว่างของปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยไม่ชัดเจน มีการทบทวนวรรณกรรมอ้างอิง และกรอบแนวคิดที่ไม่

ถูกต้องและเหมาะสม การออกแบบวิธีดำเนินการวิจัยไม่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและไม่ตอบโจทย์การวิจัย การตั้งงบประมาณไม่ตรงกับกิจกรรม

การวัดสภาพปัญหาในการพัฒนาหัวข้อวิจัย โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 22 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับจากน้อยที่สุดให้ 1 คะแนนจนถึงมากที่สุดให้ 5 คะแนน ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวก สำหรับข้อคำถามเชิงลบให้คะแนนลักษณะตรงข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงเป็นผู้ที่รับรู้การสภาพปัญหาในการพัฒนาหัวข้อวิจัยมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่อาจารย์ได้รับการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยหรือคณะในการทำวิจัย ทั้งนี้การสนับสนุนทางสังคมวัดจาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบาย หมายถึง การที่อาจารย์ได้รับการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยหรือคณะโดยกำหนดแนวทางในการอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำวิจัย เช่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน และมีการกำหนดภาระงานไว้อย่างชัดเจน 2) โอกาสก้าวหน้าและพัฒนา หมายถึง การที่อาจารย์ได้รับการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยในการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือผลตอบแทนจากการทำงานวิจัย 3) การยอมรับ หมายถึง การที่อาจารย์ได้รับการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยโดยการเห็นคุณค่า ให้ความสำคัญ ตลอดจนการยกย่องให้เกียรติอาจารย์ที่ทำงานวิจัยหรือเห็นว่าอาจารย์ที่ทำวิจัยเป็นการทำประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย

การวัดการสนับสนุนทางสังคม โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยดัดแปลงมาจาก แบบสอบถามของปัญญา ประดิษฐ์บาทูกา (2556) ซึ่งนำมาปรับภาษาและสร้างข้อคำถามเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับบริบท ประกอบด้วย 14 ข้อคำถาม จำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย จำนวน 5 ข้อ การได้รับโอกาสก้าวหน้าและพัฒนา จำนวน 5 ข้อ และการได้รับการยอมรับ จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 6 ระดับจากน้อยที่สุดให้ 1 คะแนนจนถึงมากที่สุดให้ 6 คะแนน ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวก สำหรับข้อคำถามเชิงลบให้คะแนนลักษณะตรงข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงเป็นผู้ที่รับรู้ว่าคุณเองได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

เจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย หมายถึง สภาพพร้อมทางจิตต่อการทำงานวิจัย ทั้ง 1) ด้านความรู้เชิงประมาณค่า (Cognitive Component) หมายถึงการที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยว่าดี มีประโยชน์หรือไม่ดีมาน้อยเพียงใด เช่น ความเชื่อในการค้นคว้าวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ คิดเห็นว่าการวิจัยต้องมีจรรยาบรรณในการทำวิจัยที่เคร่งครัด คิดเห็นว่าการเป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์งานหรือวิธีการทำงานใหม่ๆ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของนักวิจัย เป็นต้น 2) ด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึงความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อการทำวิจัย เช่น ความรักที่จะแสวงหาความรู้ด้วยการทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ตามหลักการวิจัย เป็นต้น และ 3) องค์ประกอบด้านความพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมในการทำวิจัย เช่น ความตั้งใจที่จะทุ่มเทเวลาทำงานวิจัย การยินดี

ร่วมมือในการให้ข้อมูลในงานวิจัยของผู้อื่น เพื่อเป็นประโยชน์ส่วนร่วม ความพร้อมที่จะเข้าร่วมที่จะเข้า
ทีมวิจัยอย่างเต็มที่ตามความสามารถ เป็นต้น

การวัดเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยดัดแปลงมาจาก แบบสอบถาม
ของอังคินันท์ อินทรกำแหง และทัศนาก ทองภักดี (2549) ซึ่งนำมาปรับภาษาและสร้างข้อคำถามเพิ่มขึ้นให้
เหมาะสมกับบริบท ประกอบด้วย 9 ข้อคำถาม จำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้เชิง
ประมาณค่า จำนวน 5 ข้อ ด้านความรู้สึก จำนวน 1 ข้อ และด้านความพร้อมกระทำ จำนวน 3 ข้อ ลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 6 ระดับจากน้อยที่สุดให้ 1 คะแนนจนถึงมากที่สุดให้ 6 คะแนน ซึ่งเป็น
ข้อคำถามเชิงบวก สำหรับข้อคำถามเชิงลบให้คะแนนลักษณะตรงข้าม ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงเป็นผู้
ที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี ที่ใช้ทั้งระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตอบคำถามการวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการวิจัยเชิงคุณภาพมีลักษณะ ความเป็นมา วิธีดำเนินการวิจัยหลากหลายรูปแบบ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัย 2 รูปแบบหลักได้แก่

1. การศึกษาเฉพาะกรณี

การศึกษาเฉพาะกรณีกำเนิดมาจากศาสตร์หลากหลายสาขาและใช้การวิจัยทางสังคมศาสตร์แทบทุกแขนง (ชาย โปธิสิตา, 2554:151) โดยมีผู้ให้คำนิยามการศึกษาเฉพาะกรณี เช่น เกียรติสุตา ศรีสุข (2552) ให้คำนิยามไว้ว่า เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงรายละเอียดถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของบุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน สังคม หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับภูมิหลัง สถานภาพ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ส่วนในทัศนะของ ชาย โปธิสิตา (2554:152) เห็นว่า เป็นการยากที่จะนิยามการศึกษาเฉพาะกรณีให้ชัดเจน เห็นว่าความยากในการนิยามให้ชัดเจนอยู่ที่ หนึ่ง การกำหนดว่าอะไรเป็นอะไรไม่เป็นกรณี และสอง จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์กรณีศึกษาค่อนข้างจะหลากหลาย ในขณะที่ Creswell มองวิธีการศึกษาเฉพาะกรณี เป็นวิธีการวิจัยที่ออกแบบมาเพื่อศึกษา “กรณีที่มีขอบเขตชัดเจน” โดยกรณีที่มาศึกษานั้นเป็นหน่วยที่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเองทั้งในแง่ของเนื้อหา เวลาและสถานที่หรือบริบท ส่วน Stake ได้เสนอความหมายง่าย ๆ ของวิธีการศึกษาเฉพาะกรณีว่า คือวิธีการวิจัยที่เน้นการศึกษากรณีที่เฉพาะเจาะจง จุดเน้นอยู่ที่สิ่งที่ถูกศึกษา (case) ซึ่งต้องมีลักษณะเจาะจง มีขอบเขตที่กำหนดได้ชัดเจน มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่ได้เน้นวิธีการศึกษา (method) วิธีการศึกษาไม่ได้ต่างจากวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป กล่าวคือ เทคนิคมาตรฐานใดๆ ที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณได้ สามารถนำมาใช้กับการวิจัยแบบกรณีศึกษาได้ทั้งสิ้น หัวใจสำคัญของการศึกษาเฉพาะกรณีอยู่ที่การศึกษาให้ได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึกของกรณี que เลือกมาศึกษานั้นๆ วิธีที่จะให้ได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึกของกรณี que เฉพาะเจาะจงเช่นนี้ ในทางปฏิบัติก็คือการใช้ข้อมูลหลายชนิดจากหลายแหล่ง ด้วยวิธีการหลายแบบในงานวิจัยเรื่องเดียวกัน

การเลือกกรณีตัวอย่าง

Stake (2000, อ้างถึงใน ชาย โปธิสิตา, 2554:154) ได้จำแนกกรณีที่นักวิจัยเลือกมาศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) Intrinsic cases เป็นกรณี que เลือกมาศึกษาเพื่อสนองความอยากรู้ ในสิ่งนั้นเป็นหลัก เป็นกรณี que ำรู้และสมบูรณ์ในตัวเอง นักวิจัยเลือกศึกษากรณีนั้น เพราะความสนใจอยากรู้อยากทำความเข้าใจ อยากเปิดเผยรายละเอียดของกรณีนั้น ไม่มีจุดประสงค์อย่างอื่น 2) Instrumental cases เป็นกรณี que ใช้เพื่อแสดงหรือสนับสนุนข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่งของนักวิจัย นักวิจัยเลือกกรณีนี้เพราะเห็นว่ากรณีนั้นเป็น

ตัวอย่างหรือเป็นตัวแทนของกรณีอื่นๆ และนักวิจัยต้องการใช้กรณีนั้นเพื่อแสดงเป็นตัวอย่างของเรื่องที่กำลังนำเสนอ หรือเป็นตัวอย่างเพื่อสนับสนุนข้อสรุปหรือข้อโต้แย้งอย่างใดอย่างหนึ่งของตน และ 3) Collective cases นักวิจัยเลือกศึกษาหลาย ๆ กรณีเพื่อใช้สนับสนุนเรื่องเดียวกัน กรณีที่ศึกษาในการวิจัยนี้ เลือกทำตามแบบ การทำกรณีศึกษาในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องอื่นทำเพื่อเสริมหรือแสดงเป็นตัวอย่างของสิ่งที่นักวิจัยนำเสนอในงานวิจัยนั้น ต้องการใช้ตัวอย่างเพื่อแสดงหรือสนับสนุนประเด็นหลักที่นักวิจัยต้องการเน้นหรือชี้ชัด

รูปแบบของการวิจัยแบบการศึกษาเฉพาะกรณี

Yin (1993, อ้างถึงใน ชาย โปธิสิตา, 2554:156) ได้จำแนกการวิจัยแบบกรณีศึกษา ได้ 3 รูปแบบ และในแต่ละรูปแบบนักวิจัยจะเลือกกรณีมาศึกษาเพียงกรณีเดียวหรือหลายกรณีก็ได้ ดังนี้

1) การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive) มุ่งแสดงรายละเอียดพร้อมทั้งบริบทอย่างสมบูรณ์ของปรากฏการณ์ที่เลือกมาศึกษา นักวิจัยนำเสนอเนื้อหาด้วยเทคนิคการบรรยาย สิ่งสำคัญของแบบนี้อยู่ที่การให้รายละเอียด พร้อมด้วยบริบทของกรณีศึกษา ไม่เน้นการวิเคราะห์

2) ศึกษาแบบมุ่งการค้นหา (Exploratory) เป็นกรณีศึกษาที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลาย มีลักษณะเป็นการวิจัยนำร่อง เพื่อหาคำอธิบายสำหรับโมเดลที่ยังไม่ชัดเจน เพื่อสร้างสมมติฐานสำหรับการวิจัยแบบสำรวจที่จะตามมาภายหลัง นอกจากนี้ นักวิจัยอาจทำกรณีศึกษาเพื่อค้นหาประเด็นปัญหาที่แท้จริงของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือค้นหาประเด็นอะไรที่ควรได้รับการศึกษาให้ลึกลงไป จากนั้นจึงออกแบบการวิจัยที่มุ่งทำความเข้าใจหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ

3) ศึกษาแบบมุ่งหาคำอธิบาย (Explanatory) กรณีศึกษาแบบนี้ ปรากฏการณ์หรือสิ่งที่เลือกมาศึกษาอาจเป็นที่รู้จักคุ้นเคยบ้างแล้ว มุ่งศึกษาเพื่อหาคำอธิบายที่ยังไม่เคยมีมาก่อน หรือมีคำอธิบายอยู่บ้างแล้วแต่ยังไม่เป็นที่พอใจกรณีศึกษาเชิงคุณภาพแบบนี้มีประโยชน์มากสำหรับการค้นหาคำอธิบายแก่การศึกษาเชิงปริมาณ ที่ข้อมูลเชิงปริมาณไม่สามารถให้คำอธิบายที่น่าพอใจได้

สำหรับวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการศึกษาเฉพาะกรณีเพื่อทำความเข้าใจในเชิงลึกถึงบริบททางจิตวิทยาสุขภาพครอบครัวและชุมชนที่เป็นสาเหตุเงื่อนไขของพฤติกรรมสุขภาพของคู่สมรสทั้งฝ่ายชายและหญิง ซึ่งเป็นตัวแทนของครอบครัว จากข้อมูลสาธารณสุขตำบลและการลงพื้นที่ศึกษาสภาพจริงของชุมชนกิ่งเมือง

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

โมเดลสมการโครงสร้างมีประโยชน์ในการนำมาใช้แก้ปัญหาทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ โดยโมเดลการวัดมีความสำคัญ เมื่อคุณลักษณะที่ต้องการวัดเป็นนามธรรม เช่น พฤติกรรมของบุคคล เจตคติ ความรู้สึกและแรงจูงใจ ความหวัง การรับรู้ความสามารถของตน ฯลฯ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นเทคนิควิเคราะห์ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นสาเหตุกับตัวแปรผลหรือ

ตัวแปรตามไปพร้อมๆ กันกับการใช้การประมาณค่าทางสถิติที่เหมาะสมกับธรรมชาติของข้อมูลที่มีลักษณะลดหลั่นกัน (Hierarchical data) (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543:2)

วิธีการดำเนินงาน

1. ประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดบทบาทของคณะทำงานหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ และ ชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของความร่วมมือกันทำงาน
2. เสริมสร้างศักยภาพของคณะทำงานในหน่วยวิจัย เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยวิจัย โดยเริ่มจากตรวจสอบสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นพร้อมทั้งจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพและความเป็นมืออาชีพด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยเพื่อขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก และการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ หรือจดสิทธิบัตร
3. สมาชิกในคณะทำงานหน่วยวิจัย จัดทำแผนการพัฒนาตนเองและแผนการเสนอหัวข้อโครงการวิจัย และการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารฐานสากล เสนอต่อที่ประชุมคณะทำงาน
4. คณะทำงานร่วมกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการวิจัยและการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยของหน่วยวิจัย ที่สมาชิกของคณะทำงานได้ดำเนินการวิจัยให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการวิจัยของชาติในปี 2560-2561 มีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพสูงตอบโจทย์ปัญหาทางการศึกษาของประเทศชาติได้จริง
5. จัดประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์คณะทำงาน ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมทั้งร่วมหาแนวทางการวางแผนการแก้ปัญหาหารือกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อค้นหาข้อมูลเชิงลึกถึงสภาพปัญหาและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยวิจัยให้มีความเข้มแข็ง
6. คณะทำงานร่วมกันจัดทำแบบสอบถามเพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์
7. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบ ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์
8. นิเทศ ติดตามและการทำงานกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
9. เผยแพร่ผลงานวิจัยที่เกิดจากสมาชิกของคณะทำงานหน่วยวิจัย
10. ประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมทั้งหมดด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ
11. จัดทำรายงานการดำเนินโครงการทั้งหมด

กลุ่มเป้าหมาย

นักวิจัยพี่เลี้ยง นักวิจัย ผู้ประสานงานด้านการวิจัยของหน่วยวิจัย และนักวิจัยผู้เกี่ยวข้อง

กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการหลัก รวม

1. ผู้บริหารต้นสังกัดของสมาชิกหน่วยวิจัย 4 คน

2. คณะทำงานหน่วยวิจัย 8 คน
4. นักวิจัย ผู้ประสานงานด้านการวิจัยของหน่วยวิจัย และนักวิจัยผู้เกี่ยวข้อง รวม 100 คน
5. นักวิจัยพี่เลี้ยงของมหาวิทยาลัยรวม 60 คน

ระยะเวลา ช่วงปีงบประมาณ 2560 ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2560 – เมษายน 2561

ระยะเวลาทำการวิจัยและแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย (ให้ระบุขั้นตอน) เป็นเวลา 1 ปี

กิจกรรม	เดือนที่ 1-2	เดือน ที่3-4	เดือน ที่5-6	เดือน ที่7-8	เดือน ที่9-10	เดือนที่ 11-12
1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเทคนิควิธี	↔					
2. จัดทำกรอบการสัมภาษณ์	↔					
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกรณีศึกษา ในวิจัยระยะที่1	↔					
4. สรุบบันทึกผลการสัมภาษณ์		↔				
5. สังเคราะห์แนวคิด ผลการสัมภาษณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำร่างกรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ		↔				
6. กำหนดตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงาน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข			↔			
7. มาปรับปรุงร่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของการมีคุณสมบัติการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี			↔			
8. สร้างและพัฒนาเครื่องมือแบบสอบถามของตัวแปรทั้งหมด				↔		
9. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์				↔		
10. ตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล				↔		
11. จัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาหน่วยวิจัย				↔		
12. สรุบบันทึกประโยชน์					↔	
13. เขียนรายงานการวิจัย						↔
14. เขียนบทความวิชาการบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ				↔		↔

ผลที่ได้รับ

1. ได้บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารวิชาการนานาชาติในฐาน SCOPUS หรือ ISI อย่างน้อย 1 บทความ หรือจดอนุสิทธิบัตรอย่างน้อย 1 เรื่อง
2. ได้รับเงินทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 1 ล้านบาทถ้วน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ และตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ

จากการวิเคราะห์สาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ สามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเด็นหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คุณลักษณะนักวิจัย เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและคุณภาพข้อเสนอโครงการวิจัย เนื่องจากการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพได้ขึ้นอยู่กับตัวนักวิจัย โดยคุณลักษณะสำคัญของนักวิจัยที่ช่วยให้เกิดข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพ ดังนี้

1.1 ความรู้ทางวิชาการ

1.1.1 ความรู้ในระเบียบวิธีวิจัย จากการดำเนินงานโครงการ พบว่า อาจารย์ส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของระเบียบวิธีการวิจัย เช่น ขาดความเข้าใจเรื่องการวัดตัวแปร การสร้างเครื่องมือ การเลือกใช้สถิติ ทำให้การออกแบบการวิจัยไม่ถูกต้อง ไม่สามารถจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพได้

1.1.2 ความรู้ในเนื้อหาสาระที่ทำวิจัย นักวิจัยต้องมีความรอบรู้ในเรื่องที่สนใจ มีการศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดและลึกซึ้ง เพื่อให้ตกผลึกในสิ่งที่สนใจศึกษา

1.1.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นักวิจัยควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลที่สนใจ จะช่วยให้เกิดการศึกษาข้อมูลที่รอบด้าน

1.2 คุณลักษณะส่วนตัว

1.2.1 ความรับผิดชอบ นักวิจัยที่สามารถส่งข้อเสนอโครงการได้สำเร็จจะมีลักษณะกระตือรือร้น รับผิดชอบ ส่งงานตรงกำหนดเวลา

1.2.2 ความกระตือรือร้น นักวิจัยที่มีความกระตือรือร้น ยอมรับฟังความคิดเห็น พร้อมแก้ไขจุดด้อยของตัวเอง จะเป็นปัจจัยที่ทำให้ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ

1.2.3 ความสามารถในการทำงานเป็นทีม นักวิจัยที่ดีควรเป็นคนที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นให้เกียรติผู้อื่น การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญมากในปัจจุบัน งานวิจัยที่ดีและมีประโยชน์ในปัจจุบัน ควรเป็นงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ต้องการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มาแก้ปัญหาทางการศึกษา งานวิจัยในปัจจุบันจะเน้นการทำงานเป็นทีมมากกว่า

2. การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด โดยหากหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาศักยภาพทางการวิจัยและการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย เช่น การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาตนเอง การสนับสนุนทุนวิจัยจะทำให้ นักวิจัยมีขวัญกำลังใจในการทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ การจัดหาพี่เลี้ยงที่มีศักยภาพ โดยคุณสมบัติเบื้องต้นของพี่เลี้ยงที่ดีควรมีผลงานวิจัยทุนมาแล้วหรือมีตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยระดับ ผศ. หรือระดับที่ผู้วิจัยจะส่งผลงานและศักยภาพของพี่เลี้ยงที่ตึงและเข้มข้นเกินไปกับพี่เลี้ยงที่หย่อนและปล่อยเกินไปนำไปสู่การไม่ประสบความสำเร็จ พี่เลี้ยงนักวิจัยควรมีประสบการณ์ทำงานวิจัยทางการศึกษาในหลากหลายมิติ ซึ่งสร้างกระบวนการพี่เลี้ยงนักวิจัยมากกว่า 5 ปี ซึ่งในระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย ก็จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ทบทวนความรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ จึงสามารถเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ พร้อมทั้งให้ข้อคิด คำแนะนำแก่บรรดานักวิจัยน้องใหม่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การสร้างและพัฒนาระบบหรือกลไกการทำงานวิจัยที่เชื่อมต่อกันกับองค์กรต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พร้อมๆ กันกับเชื่อมต่อกับองค์กรภายนอก เพื่อร่วมมือกันพัฒนางานวิจัยทางการศึกษาที่มีมาตรฐาน และมีคุณประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและการพัฒนาประเทศ

3. การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน ซึ่งมีความสำคัญมากกับนักวิจัย เพราะนักวิจัยจะสามารถพัฒนาโครงการวิจัยได้ จำเป็นต้องทราบว่าจะมีโอกาสได้ทุนจากแหล่งทุนใด ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุนให้การสนับสนุนให้ทุน หรือการส่งเสริมงบประมาณในการบริหารจัดการระดับศูนย์เครือข่ายจะทำให้การบริหารจัดการ มีความคล่องตัวขึ้น เนื่องจากหลายๆ กิจกรรมจำเป็นต้องมีงบประมาณสนับสนุน เช่น สถานที่ อาหาร การเดินทาง รวมถึงค่าวิทยากร เอกสาร ดังนั้นหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน ทั้งหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานภายใน ควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการให้ทุน รวมทั้งการคัดสรรผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่นักวิจัยสนใจทำวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในระเบียบวิธีวิจัย ประกอบกับผู้ทรงเป็นกัลยาณมิตรยินดีตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยที่นักวิจัยต้องปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญสามารถช่วยได้มาก ลดเวลาการเดินทางไปพบ โดยกระบวนการกลุ่มไลน์ การใช้โทรศัพท์หรือโทรทางไลน์ การใช้ระบบ e-conference และการส่งงานทาง email ช่วยให้เกิดการเกิดผลสัมฤทธิ์สูง ทำให้เกิดการประสานงานกับเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้เครือข่ายมีความคงอยู่ และสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

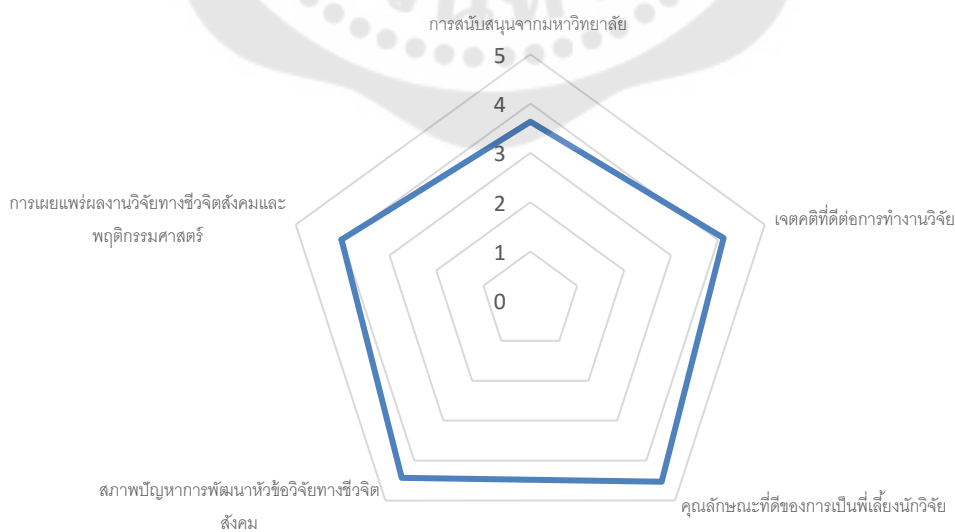
ผลการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 250 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 143 คน (ร้อยละ 57.200) มีอายุเฉลี่ย 43.948 ± 9.964 ปี ในการปฏิบัติงานผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในด้านการหลักสูตรและการสอนเป็นหลักจำนวน 111 คน (ร้อยละ 44.400) โดยมีประสบการณ์ในการวิจัยเฉลี่ย 8.688 ± 7.794 ปี และมีประสบการณ์ในการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงเฉลี่ย 2.652 ± 4.163 ปี รายละเอียดแสดงตามตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวนทั้งสิ้น 250 คน)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	113	40.9
- หญิง	143	57.2
2. อายุ (ค่าเฉลี่ย 43.948 ± 9.964 ปี)		
- ต่ำกว่า 30 ปี	10	4.000
- 31 – 40 ปี	102	40.800
- 41 – 50 ปี	80	32.000
- 51 – 60 ปี	41	16.400
- มากกว่า 60 ปี	17	6.800
3. การปฏิบัติงาน		
- ด้านหลักสูตรและการสอน	111	44.400
- ด้านการวิจัยและการสอน	96	38.400
- ด้านการวิจัย	29	11.600
- ด้านบริการวิชาการ	8	3.200
- อื่นๆ	6	2.400
4. ประสบการณ์ในการวิจัย (ค่าเฉลี่ย 8.688 ± 7.794 ปี)		
- ไม่เคย	33	13.200
- เคย		
- 1 - 5 ปี	70	28.000
- 6 - 10 ปี	80	32.000

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
- 11 – 15 ปี	36	14.400
- 16 – 20 ปี	14	5.600
- มากกว่า 20 ปี	17	6.800
5. ประสบการณ์ในการเป็นที่เลี้ยงนักรวิจัย (ค่าเฉลี่ย 2.652 ± 4.163 ปี)		
- ไม่เคยเป็นที่เลี้ยงนักรวิจัย	141	56.400
- เคยเป็นที่เลี้ยงนักรวิจัย		
- 1 - 5 ปี	64	25.600
- 6 – 10 ปี	31	12.400
- 11 – 15 ปี	11	4.400
- 16 – 20 ปี	2	0.800
- มากกว่า 20 ปี	1	0.400

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย คุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักรวิจัยที่เลี้ยง การพัฒนาหัวข้อวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมีค่าเท่ากับ 3.633 และ 0.773 ตามลำดับ เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย มีค่าเท่ากับ 4.122 และ 0.733 ตามลำดับ คุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักรวิจัยที่เลี้ยง มีค่าเท่ากับ 4.531 และ 0.350 ตามลำดับ การพัฒนาหัวข้อวิจัย มีค่าเท่ากับ 4.432 และ 0.322 ตามลำดับ และการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีค่าเท่ากับ 4.024 และ 4.771 ตามลำดับ

ภาพประกอบ 4.1 ค่าเฉลี่ยของตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย คุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงนักวิจัย สภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคม และการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง .044 - .849 โดยตัวแปรการคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงกับการพัฒนาหัวข้อวิจัยมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = .849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาหัวข้อวิจัย ($r = .287$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยกับคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง ($r = .259$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ (ตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย (การสนับสนุน) เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย (เจตคติที่ดี) คุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง (คุณลักษณะที่ดี) การพัฒนาหัวข้อวิจัย (การพัฒนาหัวข้อ) และการเผยแพร่ผลงานวิจัย (การเผยแพร่)

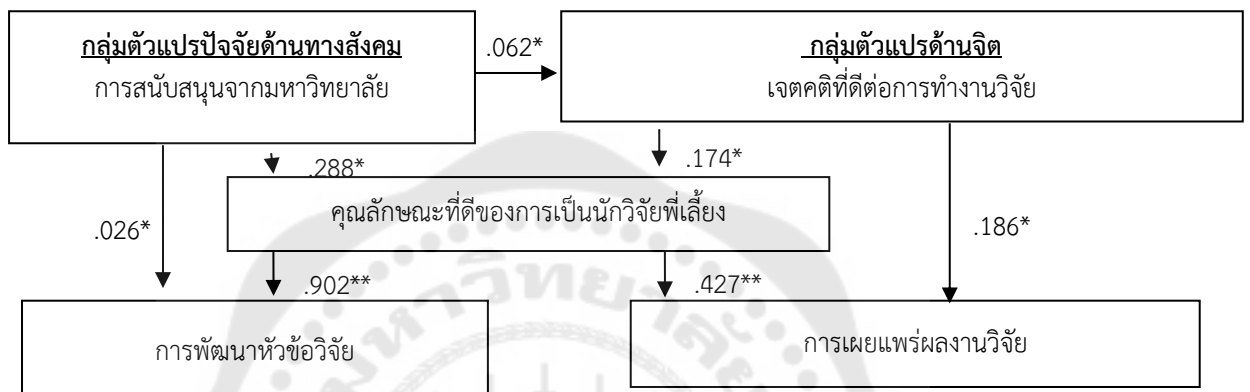
ตัวแปร	การสนับสนุน	เจตคติที่ดี	คุณลักษณะที่ดี	การพัฒนาหัวข้อ	การเผยแพร่
การสนับสนุน	1.000				
เจตคติที่ดี	.044	1.000			
คุณลักษณะที่ดี	.259**	.198**	1.000		
การพัฒนาหัวข้อ	.287**	.186**	.849**	1.000	
การเผยแพร่	.128*	.155*	.119	.164**	1.000
Mean	3.633	4.122	4.531	4.432	4.024
S.D.	0.773	0.733	0.350	0.322	4.771

หมายเหตุ * $p < .05$ ** $p < .01$

ในการศึกษานี้ได้ทำการทดสอบสมมติฐาน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม คือ ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.091 ที่องศาอิสระเท่ากับ 2 ระดับ ความมีนัยสำคัญ เท่ากับ .352 ค่าไค-สแควร์ต่อองศาอิสระเท่ากับ 1.046 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .997 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .975 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .014 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.000 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ พบว่า

ปัจจัยทั้งหมดในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถร่วมกันอธิบายการพัฒนาหัวข้อวิจัยได้ร้อยละ 82.9 ($R^2 = 0.829$) และการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ร้อยละ 24.8 ($R^2 = 0.248$)

จากตาราง 4.3 ภายหลักรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง การเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม โดยมีรายละเอียด (ภาพประกอบ 4.2) ดังนี้

หมายเหตุ * $p \leq .05$ ** $p \leq .01$

ภาพประกอบ 4.2 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง

ตาราง 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานแสดงอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง

ตัวแปร	เจตคติที่ดี			คุณลักษณะที่ดี			การพัฒนาหัวข้อวิจัย			การเผยแพร่ผลงานวิจัย		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
การสนับสนุน	.062*	-	.062*	.288*	.011	.299*	.026*	.270*	.296*	-	.139*	.139*
เจตคติที่ดี	-	-	-	.174*	-	.174*	-	.157*	.157*	.186*	.074	.260*
คุณลักษณะที่ดี	-	-	-	-	-	-	.902**	-	.902**	.427**	-	.427**
R^2	.004			.119*			.829**			.248*		

หมายเหตุ * $p \leq .05$ ** $p \leq .01$

การพัฒนาหัวข้อวิจัยได้รับอิทธิพลทางตรงจากการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยและคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.026 และ 0.902 ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยผ่านเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัยและคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.270 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.157 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเผยแพร่ผลงานวิจัยได้รับอิทธิพลทางตรงจากคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.186 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยผ่านเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัยและคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.139 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยงได้รับอิทธิพลทางตรงจากการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยและเจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.288 และ 0.174 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพข้อเสนอโครงการวิจัยในหน่วยงาน

1. นโยบายหรือแผนงานเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการวิจัยภายในหน่วยงาน

ภายในหน่วยงานส่วนใหญ่มีนโยบายหรือแผนงานเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการวิจัย โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะในการทำวิจัย ทั้งบุคลากรสายสนับสนุนและวิชาการ (ร้อยละ 36.17) การสนับสนุนเงินทุนสนับสนุนการวิจัย (ร้อยละ 25.53) การวิจัยทางการศึกษา การผลิตและพัฒนาครู การวิจัยในชั้นเรียน การบูรณาการวิจัยกับการบริการวิชาการและการเรียนการสอน (ร้อยละ 21.28) การกำหนดแผนการวิจัยสอดคล้องกับนโยบายทางภาครัฐ (ร้อยละ 6.38) และสามารถนำผลงานการวิจัยมาขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการได้ (ร้อยละ 2.13) แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีเพียงส่วนน้อยที่ภายในหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่มีหรือมีแต่ไม่ชัดเจนในเรื่องนโยบายหรือแผนงานเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการวิจัย (ร้อยละ 8.51)

2. โครงการหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างและพัฒนาให้อาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการพัฒนาโจทย์วิจัย

โครงการหรือกิจกรรมในการเสริมสร้างและพัฒนาให้อาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการพัฒนาโจทย์วิจัย ส่วนใหญ่มีการจัดการความรู้ KM การสัมมนา และโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนโครงร่างงานวิจัยและการเขียนบทความวิจัยและบทความวิชาการ (ร้อยละ 51.06) รองลงมา การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ (ร้อยละ 42.55) และ Yearly seminar about research (ร้อยละ 2.13) การจับคู่ Buddy ในการทำวิจัย (ร้อยละ 2.13) และ Evaluation points for research (ร้อยละ 2.13)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอกุณภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง โดยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมวิธี ที่ใช้ทั้งระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตอบคำถามการวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักวิจัยพี่เลี้ยง นักวิจัย ผู้ประสานงานด้านการวิจัยของหน่วยวิจัย และนักวิจัยผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 250 คน ทำการเก็บข้อมูลในช่วงปีงบประมาณ 2560 ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2560 – มกราคม 2561 โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามต่างๆ ซึ่งเป็นแบบวัดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ลักษณะแบบวัดเป็นข้อความประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 ระดับจากเห็นด้วยน้อยที่สุดถึงเห็นด้วยมากที่สุด สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยง วิเคราะห์โปรแกรม LISREL

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอกุณภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ สามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) คุณลักษณะนักวิจัย ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว 2) การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด 3) การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน และ 4) เทคโนโลยี

นอกจากนี้ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นทางปัจจัยทางชีวิตสังคมที่มีต่อสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 5.09 ที่องศาอิสระเท่ากับ 4 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-value) เท่ากับ 0.28 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการ

ประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.031 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.038

อภิปรายผล

จากการศึกษาสาเหตุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคม และพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะนักวิจัย ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว 2) การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด 3) การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุน และ 4) เทคโนโลยี เนื่องจากสาเหตุเงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพหน่วยวิจัยทางด้านชีวิตสังคม และพฤติกรรมในภารกิจด้านการพัฒนาหัวข้อวิจัยในการขอทุนภายนอกและการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติของอาจารย์ ทั้ง 4 ด้าน จะช่วยพัฒนาตัวอาจารย์เพื่อให้เกิดทัศนคติ และค่านิยมที่ดีต่อการทำวิจัย ให้การวิจัยเป็นวิถีชีวิตของอาจารย์มหาวิทยาลัย และทำให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์

ปัจจัยทางชีวิตสังคมและคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยงช่วยทำให้อาจารย์เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัย เนื่องจากการที่อาจารย์ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากมหาวิทยาลัย เจตคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย นำไปสู่การพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรม และการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ วราภรณ์ คล้ายประยงค์ (2558) ที่ได้ทำการศึกษาทฤษฎีการถ่ายทอดทางวิชาชีพและคุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงเพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ พบว่า คุณสมบัติของนักวิจัยที่เลี้ยงมีบทบาทต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัย โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางวิชาชีพ ตั้งแต่ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) โดยนักวิจัยที่เลี้ยงที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยจะช่วยแนะนำการพัฒนาหัวข้อที่เหมาะสม ช่วยลดสภาพปัญหาในการพัฒนาหัวข้อวิจัยจนทำให้สามารถขอทุนวิจัยและทำวิจัยได้ ขั้นที่ 2 การเริ่มงาน (Start) นักวิจัยที่เลี้ยงต้องนำประสบการณ์ในการทำวิจัยมาแนะนำนักวิจัยรุ่นใหม่ ขั้นที่ 3 การสร้างความร่วมมือในการดำเนินการ (Consolidate) นักวิจัยที่เลี้ยงคอยช่วยอำนวยความสะดวกในการให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ขั้นที่ 4 การฝังตัวเป็นนักวิจัยที่ดี (Embed) โดยมีนักวิจัยที่เลี้ยงทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และขั้นที่ 5 การสนับสนุนช่วยเหลือผู้อื่น (Support) โดยนักวิจัยที่เลี้ยงคอยสร้างความพร้อมให้กับนักวิจัยรุ่นใหม่สู่การเป็นนักวิจัยรุ่นกลางต่อไป ดังนั้น การสร้างนักวิจัยที่มีคุณภาพในการพัฒนาหัวข้อวิจัยและสามารถเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ต้องผ่านต้นแบบที่มีคุณสมบัติที่เป็นที่ความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดประสบการณ์และให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาหัวข้อวิจัยและมีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับจนทำให้อาจารย์นักวิจัยรุ่นใหม่สามารถพึ่งตนเองได้ อีกทั้งคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยงช่วยกระตุ้นให้นักวิจัยรุ่นใหม่เกิดความสนใจและกระตุ้นให้เกิดกำลังใจในการทำวิจัย นอกจากนี้ นวิจิตร ศรีสอาน (2541) ได้เสนอ

ว่า หากจะให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและวิจัยอย่างแท้จริงแล้ว มหาวิทยาลัยจะต้องวางนโยบายจัดหน่วยงาน กำลังคน ระบบงาน และงบประมาณในการทำงานวิจัยอย่างจริงจัง และให้ความสำคัญกับงานวิจัยเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับการศึกษาจันทร์เพ็ญ มินคร (2557) พบว่า การสนับสนุนส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำนาศักยภาพทางด้านวิจัยของอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับการศึกษาของพิชชาติ เหมศิริ และคณะ (2559) ที่พบว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารและการมีที่ปรึกษาหรือนักวิจัยที่เลี้ยงมีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะการทำวิจัยของครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษในทางบวก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาหัวข้อวิจัยทางชีวิตสังคมและพฤติกรรมและการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับพันธกิจและยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งควรทำกรอบนโยบาย ทิศทาง และแนวทางการวิจัยของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนต่อคณะกรรมการมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ควรให้การสนับสนุนทั้งทางด้านบุคลากรที่เลี้ยงในการทำวิจัยและงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อควบคุม ดูแล และช่วยเหลือในการทำวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย อันจะก่อให้เกิดการสร้างงานวิจัยและงานที่สร้างสรรค์ น่าสนใจ มีประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้างและคุ้มค่าที่จะได้รับทุน จนสามารถนำไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติได้ หรือมีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรือนวัตกรรมที่สามารถนำไปจดสิทธิบัตรได้

นอกจากนี้ควรมีระบบการติดตามความก้าวหน้าของอาจารย์นักวิจัย ตลอดจนโครงการวิจัยต่างๆ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม เพื่อตรวจสอบและประเมินผลงานวิจัย และกำหนดให้ส่งรายงานการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งประเมินผลคุณภาพงานวิจัยและให้คำแนะนำการทำวิจัย แล้วส่งคืนเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งจัดให้มีการนำเสนอผลวิจัย เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เพื่อนร่วมงาน นักศึกษา และผู้สนใจเข้ารับฟังการนำเสนอผลงาน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และวิพากษ์วิจารณ์ผลงาน ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสาร รวมทั้งประกาศเกียรติคุณในการที่อาจารย์นักวิจัยได้รับรางวัล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิเคราะห์เกี่ยวกับยุทธวิธีการพัฒนาศักยภาพการวิจัย โดยเฉพาะกลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่
2. ควรทำการศึกษาวัฒนธรรมการวิจัยของบุคลากรการวิจัยที่เอื้อต่อการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในเชิงลึก (Ethnography) เพื่อจะได้สะท้อนความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมของอาจารย์นักวิจัยที่ชัดเจนลึกซึ้ง เพื่อทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์ให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง
3. ควรมีการวิจัยหารูปแบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับหน่วยงานทั้งในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). *ระบบวิจัยโลกกับระบบวิจัยไทย*. Paper presented at the การประชุมวิชาการ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ประจำปี 2545, โรงแรมรามาคาร์เด้น. กรุงเทพฯ.
- จันทร์เพ็ญ มินคร. (2557). การพัฒนาทางด้านวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 6(3): 40-49.
- จตุรงค์ เหมรา. (2560). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของผลิตภาพการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(3), 63-67.
- ชโรชนีชัย ชัยมิตร, & ประภาพันท์ พลอยจันทร์. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติของคณาจารย์และนักวิจัย คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2549*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพวรรณ บุญย์เพิ่ม. (2548). *องค์กรแห่งความรู้: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: แชนท์โพร์พรีนติ้ง.ธานี กล่อมใจ, เพ็ญศรี ชุนไช้, และวรรณภา นิวาสะวัต. (2552). ครูพี่เลี้ยง: บุคคลที่น่าสนใจในการศึกษาพยาบาล. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 22(3), 8-12.
- ดวงดาว พันธิตพงษ์. (2542). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญานิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นาฏอนงค์ สุวรรณจิตต์. (2548). *ปัญหาอุปสรรคการทำวิจัยของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี*. ชลบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- บัวดำ แสงคำคุณลาวงษ์, พิชญ์ ฉายายนต์, และอุดม จำรัสพันธ์. (2557). รูปแบบการพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 37(2), 59-67.
- พงษ์พัชรินทร์ พุฒินนะ. (2545). *กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. ปรินญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การอุดมศึกษา), จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิชชาติ เหมศิริ, สุธานี บุญญาพิทักษ์, นवलพรรณ วรรณสุธี, และเสาวรส ยี่งวรรณะ. (2559). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของทักษะการวิจัยของครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3.การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7.ภาคภูมิ ทะนุดี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 5(2), 51-62
- ภาณุวัฒน์ พรหมสังคหะ, เรณู สะแหละ, เรืองฤทธิ์ สุวรรณรัตน์, ดวงพร ถวัลย์ชัยวัฒน์, ปุญญพัฒน์ ไชยเมล์, และ สมเกียรติยศ วรเดช. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำวิจัยของบุคลากรสาธารณสุขในเครือข่ายหน่วยงานบริการสุขภาพปฐมภูมิภุมิหงรา จังหวัดพัทลุง. *วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ*, 18(1), 66-75.
- มาเรียม เพราะสุนทร และอารีย์วรรณ อ่วมธานี. (2551). การปฏิบัติบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 2(2), 15-23.

- วราณี สัมฤทธิ์, อภิภา ปรัชญพฤทธิ, และวราภรณ์ บวรศิริ. (2558). การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา (Journal of Nursing and Education)*, 8(2), 67-82.
- วิจารณ์ พานิช. (2540). การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์ กรุงเทพฯ: เจ พิล์ม โพรเซส.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2541). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์ในระดับอุดมศึกษา. *ราชภัฏฉะเชิงเทรา*. 1(2): 1-10.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร: ทฤษฎีและการประยุกต์* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ. (2541). *รายงานการวิจัยเจตคติของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- ศรีสุพรรณ ททรัพย์บำรุง. (2540). *ปัญหาความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์และผู้เขียนผลงานวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาานิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อังคณา นุตยกุลและชนิษฐา ปาลโมกษ์. (2554). สภาพและแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต *SDU Res J*, 7(3).
- อัจฉนา สุวรรณรัตน์. (2543). *ความต้องการการพัฒนาการวิจัยด้านความรู้ ทักษะการวิจัยและเจตคติของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. ปริญญาานิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Apply, E. J. (1973). Role of teaching in higher education: Its decline and revival. *Liberal education*, 59(4), 449-463.
- Cobb, S. (1976). Social support as moderator of life stress. *Psychosomatic Medicine*, 38, 300-314.
- Paul, S., Stein, F., Ottenbacher, K., & Liu, Y. (2002). The role of mentoring on research productivity Among Occupational therapy. *Occupational therapy International*, 9(1), 24-40.
- Thoits, P. A. (1982). Conceptual, methodological and theoretical problem in studying social support as a buffer against life stress *Journal of Health and Social Behavior*, 23, 145-159.

ภาคผนวก
แบบสอบถามความคิดเห็นต่อ
การเสริมสร้างศักยภาพหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

คำชี้แจง

ตามที่ มหาวิทยาลัยฯ ได้สนับสนุนให้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นหัวหน้าโครงการและได้รับการสนับสนุนจาก เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเสริมสร้างพี่เลี้ยงนักวิจัยและส่งเสริมให้อาจารย์มีการจัดทำข้อเสนอการวิจัยที่ต่อยุทธศาสตร์ชาติและมหาวิทยาลัย ในการนี้ จึงขอความร่วมมือจาก ท่านตอบแบบสอบถาม ตามความเป็นจริงที่ปรากฏกับท่านและในหน่วยงานของท่านในครั้งนี้

โปรดเติมข้อความในช่องว่างให้ครบทุกข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านปฏิบัติงานในด้านใดเป็นหลักหรือเป็นส่วนใหญ่
 - ด้านหลักสูตรและการสอน
 - ด้านการวิจัย
 - ทั้ง 2 ด้านเท่ากันคือการวิจัยและการสอน
 - ด้านบริการวิชาการ
 - อื่นๆ
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุในปัจจุบัน ปี เดือน
4. อายุงานในมหาวิทยาลัย..... ปี เดือน
5. ประสบการณ์ทำงานวิจัยมาจนถึงปัจจุบัน เรื่อง
6. มีผลงานวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวารสาร/proceedings/หนังสือ/สิทธิบัตรหรืออื่นๆรวมแล้วกี่.....เรื่อง
7. ประสบการณ์การเป็นพี่เลี้ยงนักวิจัยมาประมาณกี่.....ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของการเป็นที่เลี้ยงนักวิจัย

คุณลักษณะที่ดีของการเป็นที่เลี้ยงนักวิจัย	ระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วย				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกตรงสาขาที่ทำวิจัย					
2. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัยแต่สนใจ ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานในสาขานั้นและสนใจทำวิจัยข้ามสาขาวิชา					
3. เป็นผู้ที่ได้รับรางวัล หรือได้รับการยกย่องด้านการวิจัยระดับสถาบัน หรือระดับชาติ หรือนานาชาติ					
4. มีทักษะและประสบการณ์ทำวิจัยต่อเนื่องมากกว่า 5 ปี					
5. มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยในระดับดี					
6. เป็นผู้สนใจใฝ่เรียนรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
7. สนใจศึกษาหาความรู้จากการอ่านและเขียนบทความวิชาการ บทความวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งของประเทศและต่างประเทศ					
8. มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนเองเชี่ยวชาญ และทำงานร่วมกับบุคลากรในสาขานั้นอย่างต่อเนื่อง					
9. มีความเข้าใจสภาพปัญหาแท้จริงของสังคมและประเทศชาติ					
10. มีบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารหรือเผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาต่อเนื่อง					
11. มีทักษะการสื่อสารและสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีได้					
12. มีการทำงานแบบร่วมมือหรือทำงานเป็นทีมได้ดี					
13. เป็นผู้ที่เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น					
14. มีความสนใจหรือมีการทำงานข้ามศาสตร์หรือข้ามสาขาวิชา เพื่อสร้างนวัตกรรมให้เกิดประโยชน์จากงานวิจัยได้					
15. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนาหัวข้อวิจัยจาก ประสบการณ์ของท่านเองหรือจากผู้อื่นที่ท่านพบเห็นที่ผ่านมา

สภาพปัญหาที่ท่านมักพบในการพัฒนาหัวข้อวิจัย	ระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วย				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ประเด็นการวิจัยที่ไม่พบบอกความรู้ใหม่					
2. โจทย์วิจัยมีความซ้ำซ้อนกับงานวิจัยในอดีต					
3. โจทย์วิจัยไม่ตรงกับทิศทางการพัฒนาประเทศ					
4. ประสบการณ์ความรู้พื้นฐานในอดีตของผู้วิจัยหรือในที่มิวิจัยไม่ตรงกับประเด็นวิจัยที่ศึกษา					
5. การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยยาวหรือสั้นเกินไปจนไม่เห็นช่องว่างของปัญหาการวิจัย					
6. วัตถุประสงค์การวิจัยไม่ตรงหรือไม่ตอบสนองการแก้ปัญหาหลักและปัญหารองของการวิจัย					
7. วัตถุประสงค์การวิจัยไม่ชัดเจน/ไม่ครบถ้วน หรือนำประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมาเป็นวัตถุประสงค์แทน					
8. มีการทบทวนวรรณกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องจำนวนมาก					
9. การทบทวนวรรณกรรมไม่หนักแน่นเพียงพอ					
10. ขาดการเขียนเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์โดยเฉพาะในหัวข้อการทบทวนวรรณกรรม					
11. มีความไม่ถูกต้องในการอ้างอิงแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย					
12. มีการอ้างงานวิชาการที่เก่าเกินไปจนไม่เห็นประเด็นปัญหา การวิจัย					
13. การเขียนกรอบแนวคิดไม่ถูกต้อง เช่น เขียนเป็นลักษณะขั้นตอนวิจัยและใช้สัญลักษณ์แทนความหมายในกรอบแนวคิดไม่ตรงตามหลักสากล เป็นต้น					
14. มีการอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิงไม่ถูกต้อง					
15. การออกแบบงานวิจัยไม่เข้มแข็งพอที่จะแก้ปัญหาการวิจัย					
16. วิธีดำเนินการวิจัยไม่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ไม่ตอบวัตถุประสงค์และไม่ตรงกับผลลัพธ์ที่คาดหวัง					
17. ขอบเขตการวิจัยไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์และปัญหาวิจัย					

สภาพปัญหาที่ท่านมักพบในการพัฒนาหัวข้อวิจัย	ระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วย				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
18. การกำหนดตัวอย่างไม่น่าเชื่อถือ					
19. ตัวแปรการศึกษา เครื่องมือและสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ตอบ โจทย์การวิจัย					
20. ไม่มีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ					
21. การเลือกใช้สถิติไม่เหมาะสมกับรูปแบบงานวิจัย					
22. การตั้งงบประมาณไม่ตรงกับกิจกรรม มีความซ้ำซ้อน บางรายการ ไม่จำเป็นต้องเบิก ขาดรายละเอียดค่าใช้จ่าย เป็นต้น					

ตอนที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย

การสนับสนุนด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยหรือคณะโดยรวม	ระดับการรับรู้ของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัย โดยจัดให้มีเทคโนโลยีในการวิจัยที่เพียงพอ					
2. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีเงินสนับสนุนสำหรับการทำงาน วิจัยหรือตีพิมพ์ผลงานวิจัยหรือการนำเสนอผลงานวิจัย					
3. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านกำหนดภาระงานด้านการวิจัยเพื่อ ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน					
4. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีการนำผลงานวิจัยของแต่ละคนมา ใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ					
5. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลงานวิจัยมาประกอบการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่เป็นธรรม					
6. ท่านได้รับการส่งเสริมให้ทำงานวิจัยจากหัวหน้างานท่าน					
7. ท่านได้รับโอกาสให้เข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนา สมรรถนะด้านการวิจัย					
8. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ทำงาน วิจัย เช่น มักได้รับเชิญหรือทำงานที่มีความสำคัญ					

การสนับสนุนด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยหรือคณะโดยรวม	ระดับการรับรู้ของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีการเชิดชูเกียรติอาจารย์ที่ทำงานวิจัย					
10. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านตระหนักว่าอาจารย์ที่ทำวิจัยเป็นการทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย					
11. อาจารย์ที่ไม่ทำวิจัยได้รับความก้าวหน้าทางวิชาชีพไม่แตกต่างกับอาจารย์ที่ทำวิจัย					
12. มหาวิทยาลัยหรือคณะของท่านมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการวิจัยสำหรับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 5 ความคิด ความตั้งใจ ความรู้สึกที่ดีต่อการทำวิจัย

ความคิด ความรู้สึกต่อการวิจัย	ระดับความคิด/ความรู้สึกของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ท่านตั้งใจทุ่มเทเวลาทำงานวิจัยในแต่ละเรื่องเป็นอย่างมาก					
2. ท่านเชื่อว่าความก้าวหน้าทางวิชาการขึ้นอยู่กับการศึกษา ค้นคว้าวิจัยของท่าน					
3. ท่านรักที่จะแสวงหาความรู้ด้วยการทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ตามหลักการวิจัย หรือทำวิจัยด้วยตนเอง					
4. ท่านคิดว่านักวิจัยที่ดีต้องเป็นนักวิจัยที่มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยที่เคร่งครัด					
5. ท่านคิดว่าการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีเหตุผล เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของนักวิจัย					
6. ท่านคิดว่าทักษะภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับนักวิจัยมาก ที่จะเรียนรู้ต่อยอดและแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง					
7. ท่านยินดีร่วมมือในการให้ข้อมูลในงานวิจัยของผู้อื่น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม					
8. ท่านพร้อมที่จะเข้าร่วมทีมวิจัยอย่างเต็มที่ถ้าตรงกับความสามารถหรือความสนใจ					

ความคิด ความรู้สึกต่อการวิจัย	ระดับความคิด/ความรู้สึกของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9. ท่านตั้งใจว่าจะทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยถือเป็นภารกิจสำคัญของท่าน					
10. ท่านคิดว่าการทำงานวิจัยทำให้ท่านมีอิสระทางความคิด					

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพข้อเสนอโครงการวิจัยในหน่วยงาน

1. หน่วยงานของท่านมีนโยบายหรือแผนงานเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการวิจัยหรือไม่ และเน้นเรื่องใดบ้าง

2. หน่วยงานของท่านมีโครงการหรือกิจกรรมอะไรบ้าง ในการเสริมสร้างและพัฒนาให้อาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการพัฒนาโจทย์วิจัย

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงในการเสริมสร้างศักยภาพในการทำวิจัย

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง คณะทำงานหน่วยวิจัยด้านชีวิตสังคมและพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร.089-1653520